

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/7381,Dzien-Edukacji-Historycznej-IPN-Londyn-12-listopada-2011.html>
02.03.2026, 00:59

Dzień Edukacji Historycznej IPN – Londyn, 12 listopada 2011

12.11.2011

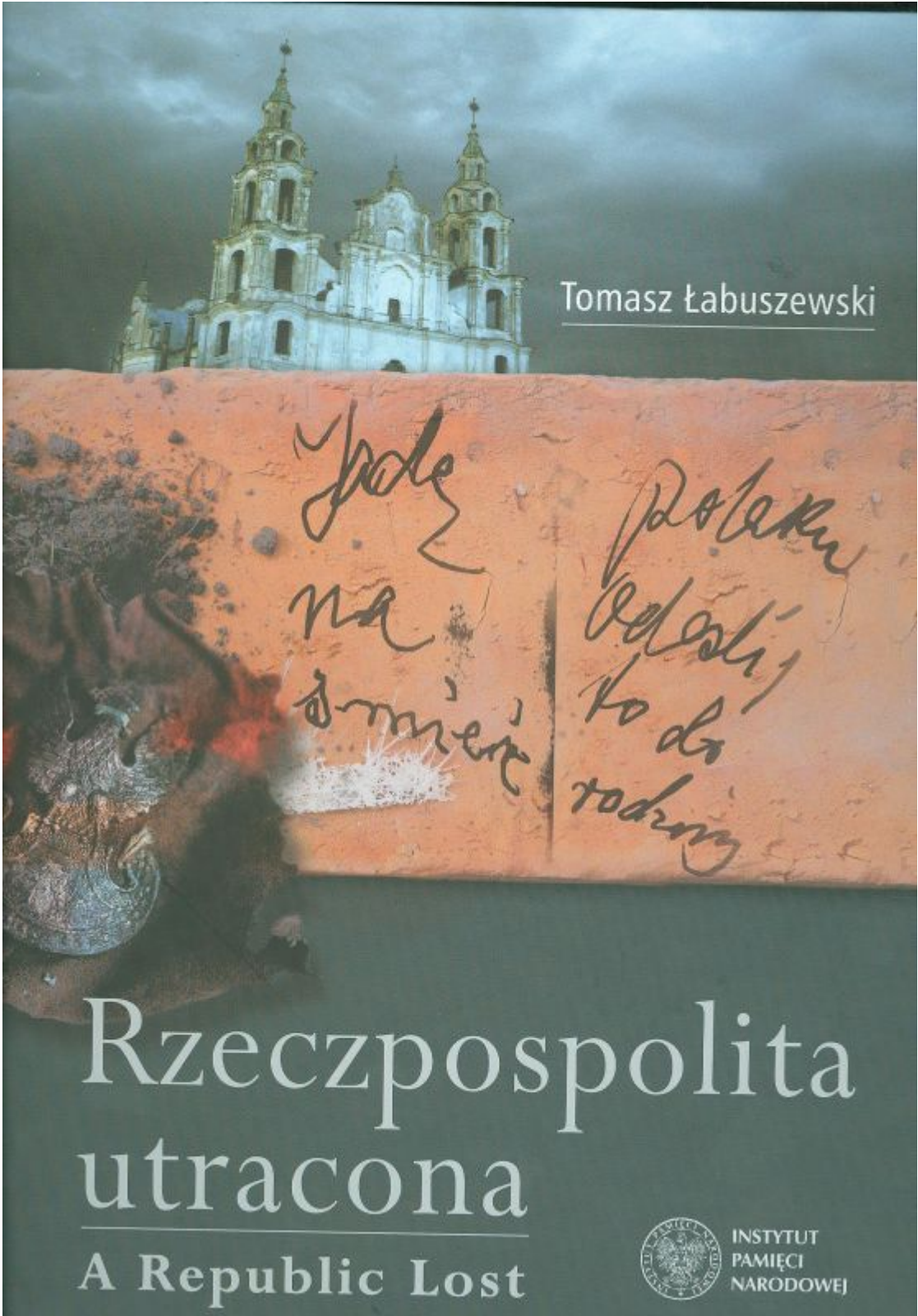
12 listopada 2011 r. w Polskim Ośrodku Społeczno-Kulturalnym w Londynie odbył się Dzień Edukacji Historycznej IPN, zorganizowany przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Warszawie.

W ramach przedsięwzięcia o godzinie 12.00 odbyło się uroczyste otwarcie wystawy „Rzeczpospolita utracona”. Następnie o godzinie 13.00 zaprezentowano najnowszy album Oddziału IPN w Warszawie o tym samym tytule. O godzinie 18.00 natomiast odbyła się projekcja filmu „Śmierć rotmistrza Pileckiego”, która uzupełniona została wykładem Jacka Pawłowicza i dyskusją. Powyższym wydarzeniom towarzyszył całodzienny kiermasz wydawnictw i gier planszowych IPN.

Prezentowana wystawa jest podróżą po Rzeczypospolitej, której już nie ma. Zniknęła bezpowrotnie, nie w wyniku normalnego rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych procesów społecznych, ale na skutek kataklizmu, jaki stał się udziałem po 1939 r. To podróż po sferze duchowej „okaleczonego narodu” – strat spowodowanych okrucieństwem wojny w skali dotychczas nieznanej, demoralizacji i zdziczenia wojną. To dojmujące doświadczenie niesprawiedliwości po II wojnie światowej, deprecjacji wartości, wielu pojęć stanowiących o jakości moralnej życia publicznego i społecznego. To podróż po nowym kanonie tradycji i kultury, negującym – oczywisty do niedawna – dorobek pokoleń. To świat obco brzmiących znaczeń, „wielu prawd”, na nowo pisanej historii. To także odkrywanie świadectw prawdziwych – pozwalających zachować nadzieję na zwyczajną uczciwość, szacunek, tolerancję, humanizm.

To podróż śladami nieistniejącego już społeczeństwa polskiego, bogatego wielokulturowością i wiekową tradycją. To historia zagłady dokonanej przez dwa totalitaryzmy: niemiecki i sowiecki. Zagłady realizowanej metodycznie wobec kolejnych społeczności (Żydów, Polaków, Romów, Białorusinów, Ukraińców), grup społecznych (inteligencji, wojskowych), nowych kategorii wrogów kreowanych przez nazizm i komunizm, wobec dzieci. To historia wypędzeń – utraty przez miliony obywateli Rzeczypospolitej swojego miejsca na ziemi, zerwania podstawowych więzi społecznych, dających pole do erozji tradycji, patriotyzmu, szacunku. To wreszcie podróż śladami polskiej kultury materialnej, skazanej przez obydwu okupantów na zniszczenie. Podróż po nieistniejących już muzeach i bibliotekach, po utraconych Kresach z ich wielowiekowym bogactwem świątyń (kościółów, synagog, cerkwi, kenes, molenn, meczetów) zamków, pałaców, cmentarzy – ostatnich świadków nieistniejących już społeczności. To podróż po świecie ziemiańskich dworów z ich kulturotwórczą tradycją – wystawionych na „łup rewolucji”. To pytanie o konsekwencje wszystkich wspomnianych strat dla nas. To podróż w głąb nas samych.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Tomasz Łabuszewski

Polę
na
śmierć

Polaku
Odesi,
to do
rodziny

Rzeczpospolita utracona

A Republic Lost

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ